Archetype

Ο εκπαιδευτικός χώρος ως πεδίο αρχιτεκτονικής έρευνας

Ηρώ Καραβία - 08/10/2025

Εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις στον Ευρωπαϊκό χώρο

Ο εκπαιδευτικός χώρος υπήρξε πάντα κάτι περισσότερο από ένα σύνολο δωματίων με έδρανα και πίνακες. Αποτελεί ένα από τα πρώτα και πιο σημαντικά πεδία κοινωνικοποίησης, συνδιαλλαγής και σύναψης σχέσεων, αλλά και καθρέφτισμα της κοινωνίας σε υποδομές κρατικής και θεσμικής οργάνωσης. Είναι επίσης πεδίο όπου η αρχιτεκτονική οφείλει να συνδιαλέγεται με τη μάθηση, την κοινότητα και την ελπίδα. Τρία σχολεία από την Ευρώπη, με τελείως διαφορετικά κοινωνικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα, δείχνουν πώς η αρχιτεκτονική μπορεί να γίνει παιδαγωγικό εργαλείο, συμβολικός φορέας και φορέας αλλαγής.

La Reggio School, Μαδρίτη, Ισπανία

La Reggio School, Μαδρίτη, Ισπανία

Ο *Andrés Jaque* και το *Office for Political Innovation* υπογράφουν ένα σχολείο που μοιάζει περισσότερο με κατακόρυφο μικρόκοσμο παρά με κλασική δομή. Σε ένα προάστιο της Μαδρίτης, η **La Reggio School** επαναπροσδιορίζει την παιδαγωγική του χώρου, βασισμένη στις αρχές του Reggio Emilia. Οι αίθουσες δεν χωρίζονται από διαδρόμους, αλλά από εναλλασσόμενους χώρους πρασίνου, εσωτερικούς κήπους και επίπεδα όπου οι μαθητές κινούνται ελεύθερα. Είναι ένα σχολείο που δεν επιβάλλεται, αλλά αλληλεπιδρά. Ένα κτίριο που μορφώνει με την ίδια του τη δομή.

La Reggio School, Μαδρίτη, Ισπανία

Όσο η Μαδρίτη μας παρασύρει σε έναν φουτουριστικό παιδαγωγικό μικρόκοσμο, η Βουδαπέστη αφηγείται την ιστορία της μάθησης μέσα από γραμμές, καμπύλες και κεραμικές λεπτομέρειες.

Dob utca School, Βουδαπέστη, Ουγγαρία

Dob utca School, Βουδαπέστη, Ουγγαρία

Το σχολείο στην οδό Dob, σχεδιασμένο από τον *Ármin Hegedűs* στις αρχές του 20ού αιώνα, είναι ένα χαρακτηριστικό κτίριο του ουγγρικού **Art Nouveau**. Οι λεπτομέρειες των προσόψεων, τα κεραμικά Zsolnay, οι καμπύλες στα παράθυρα -όλα μιλούν μια γλώσσα ποίησης. Μέσα από αυτή την πολυτέλεια του σχεδιασμού, ακόμα κι ένας παιδικός χώρος μετατρέπεται σε αντικείμενο θαυμασμού και σεβασμού.

Dob utca School, Βουδαπέστη, Ουγγαρία

Sundby School, Κοπεγχάγη, Δανία

Sundby School, Κοπεγχάγη, Δανία

Το κτίριο προσαρμόζεται στο τοπίο με μια ημικυκλική μορφή που «αγκάλιαζει» τη φύση, ενώ η στέγη ακουμπά στο έδαφος, δημιουργώντας μονοπάτια μάθησης που συνδέουν το σχολείο με την κοινότητα. Η αρχιτεκτονική φιλοσοφία φέρει έντονη την εξωτερική μάθηση: εργαστήρια για συλλογή βρόχινου νερού, λαχανόκηπους για το καθημερινό γεύμα των μαθητών, και οικολογικά υλικά –όλα ενσωματωμένα στον σχεδιασμό.

Sundby School, Κοπεγχάγη, Δανία

Από τη Βουδαπέστη ως τη Μαδρίτη, αυτά τα τρία παραδείγματα εκπαιδευτικών χώρων μάς θυμίζουν κάτι κρίσιμο: ο τρόπος που διαμορφώνουμε τους χώρους μάθησης δεν είναι απλώς τεχνική απόφαση. Είναι δήλωση. Δήλωση για το πώς βλέπουμε τον άνθρωπο, την παιδεία, την κοινωνία. Η αρχιτεκτονική της εκπαίδευσης δεν είναι μόνο κατασκευή, είναι φροντίδα.

Διαβάστε επίσης:

Θρησκευτικοί χώροι ως σημεία αρχιτεκτονικής αναφοράς

Πάτμος, οι κατοικίες των ονείρων